

Trasa Słoneczna

Rejs Trasą Słoneczną rozpoczyna się przy Rybim Rynku. Płynąc z nurtem rzeki zobaczycie ciekawe obiekty nawiązujące do historii miasta oraz bydgoskich sportów wodnych. Obok nich, poznacie nowoczesne obiekty sportowe oraz budowle inżynierskie. Po dopłynięciu do hotelu Słoneczny Młyn Słonecznik zwraca w stronę Rybiego Rynku, gdzie kończy rejs. Czas rejsu: około 60 minut

3 Poczta Główna

Okazały, ceglany, przykuwający oko budynek jest siedzibą Poczty Polskiej. Cały kompleks architektoniczny powstał od 1885 do 1900 roku. Wcześniej teren ten należał do wojska pruskiego, a od połowy XIX wieku zaczęto przekształcać go na potrzeby urzędu pocztowego. Dotychczasowe stajnie królewskie służyły teraz koniom obsługującym pocztylony z podległego Bydgoszczy okręgu. Z czasem rosła ranga miasta i samej poczty. Pojawił się dział telegrafów, a później telefonów. W nowych budynkach znalazły się pomieszczenia biurowe, wieża w której umieszczono kable telegraficzne a także mieszkania dla pracowników poczty, których okna wychodziły na Brdę. Budynek niewiele zmienił się przez ponad 100 lat. Działania wojenne uszkodziły trochę jego fasadę i dziś nie jest tak zadbana jak oryginalnie. Nadal jest jednak jednym z największych budynków pocztowych w Polsce.

4 Trzy Gracje

Na nabrzeżu Brdy, w pobliżu budynku Poczty Polskiej stoją Trzy Gracje. Są one przykładem sztuki nowoczesnej. Wybudowano go jako elegancką siedzibę niemieckiego elitarnego klubu Frithjof. Na dale budynku znajdowały się hangary, z których kajaki i łódzie wyciągano na rampę, zanim wypłynęły na wody Brdy. Na pierwszym piętrze umieszczono salę restauracyjną, w której odbywały się słynne na całe miasto rauty. Po I wojnie światowej pałacyk na krótko dostał się w ręce Wojska Polskiego, jednak szybko powrócił do Frithjofa. Dopiero po kolejnej wojnie przesiedlił się siedzibą Bydgoskiego Towarzystwa Wioślarskiego, z którym do dziś kojarzy się mieszkańcom miasta. Pod koniec lat 90-tych BTW wyprowadziło się do nowego budynku po drugiej stronie rzeki, a stary obiekt sprzedano prywatnemu inwestorowi, który otworzył w nim restaurację.

7 Budynek byłego BTW

Tuż przed Mostem Bernardyńskim wznosi się ponad stuletni pałacyk związany z historią wioślarstwa w Bydgoszczy. Wybudowano go jako elegancką siedzibę niemieckiego elitarnego klubu Frithjof. Na dale budynku znajdowały się hangary, z których kajaki i łódzie wyciągano na rampę, zanim wypłynęły na wody Brdy. Na pierwszym piętrze umieszczono salę restauracyjną, w której odbywały się słynne na całe miasto rauty. Po I wojnie światowej pałacyk na krótko dostał się w ręce Wojska Polskiego, jednak szybko powrócił do Frithjofa. Dopiero po kolejnej wojnie przesiedlił się siedzibą Bydgoskiego Towarzystwa Wioślarskiego, z którym do dziś kojarzy się mieszkańcom miasta. Pod koniec lat 90-tych BTW wyprowadziło się do nowego budynku po drugiej stronie rzeki, a stary obiekt sprzedano prywatnemu inwestorowi, który otworzył w nim restaurację.

8 Gazownia Miejska

Wśród zabudowań lewobrzeżnej części miasta wyróżniają się stare, ceglane budynki. To kompleks Gazowni Miejskiej. Ze względu na swoją niezwykłą historię i znaczenie dla rozwoju przemysłu w Bydgoszczy, gazownia jest jednym z obiektów na szlaku TeH2O. Dzisiaj nie produkuje się już tu gazu, ale pozostała tradycja i ludzie, którzy pięknie potrafią o niej opowiedzieć. Gazownia powstała w 1860 roku, jako jedna z pierwszych w Polsce. Na początku wytwarzała gaz, zasilający bydgoskie latarnie, 20 lat później zaczęto dostarczać go do prywatnych domów. W XIX wieku gaz trafiał do ledwie 250 użytkowników. Z czasem jednak zakład zwiększył swoje znaczenie, stając się największym w północnej Polsce. W krajobraz gazowni wpisywały się ogromne piece, bocznic kolejowa, a także liczne barki, z których węgiel transportowano kolejką napowietrzną.

10 Trasa Uniwersytecka

Most Uniwersytecki jest częścią powstałej w 2013 roku Trasy Uniwersyteckiej. Cała trasa liczy ponad 1,5 km, z czego 720 metry stanowią most i estakady. Największą uwagę przykuwa pylon mostu, który sięga prawie 70 metrów wysokości. Stanowią go dwie przedłużające się podkowy w kształcie greckich liter alfa i omega. Cała konstrukcja pięknie prezentuje się również po zmroku, kiedy włączana jest jej iluminacja.

13 Hotel Słoneczny Młyn

Na lewym brzegu rzeki, tuż przed Mostem Pomorskim znajduje się okazały budynek Hotelu Słoneczny Młyn. Same zabudowania są zdecydowanie starsze od hotelu, którego nazwa nawiązuje do ich poprzedniej funkcji. Bydgoszcz od czasów średniowiecznych związana była z handlem zbożem, w wielu miejscach budowano spichrze oraz młyny. W tym miejscu istniały co najmniej od połowy XIX wieku. Pierwotnie powstał niewielki młyn parowy, jednak kolejni właściciele rozwijali produkcję. Pod koniec XIX wieku dobudowane elewator i spichrz, wstawiono nowe maszyny, pojawiła się także kolejka wąskotorowa dowożąca zboże od pomostu przy którym cumowały barki. Wówczas był to najnowocześniejszy młyn w mieście. W 1915 roku powstał 5-kondygnacyjny magazyn zbożowy z wieżą, który aktualnie stanowi główną bryłę hotelu.

Nasze statki

„Słonecznik” to solarny statek spacerowy zbudowany w 2008 roku przez Yacht Concept Solartechnology Gawłowski. Elektryczny napęd „Słonecznika” zasilany jest energią pobieraną przez baterie słoneczne, dzięki czemu statek jest jednostką w 100% przyjazną środowisku. Na pokładzie mieści się 28 pasażerów (w tym 4 miejsca na rufie) oraz dwóch członków załogi, a maksymalna prędkość tej jednostki wynosi 12 km/h.

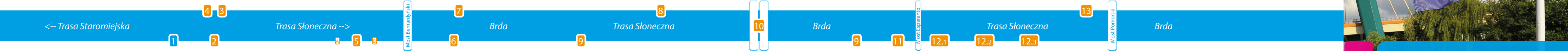

Inne ciekawe miejsca

- A Szklane Spichlerze, proj. Andrzej Bulanda i Włodzisław Mucha
- B Instalacja „Kadr na miłość”, proj. Justyna Wójcik i Paweł Przybyła
- A Rzeźba Flisaka, autor Miachal Kubiak
- B Jaz Farny (Młynski)
- C Mała elektrownia wodna „Kujawska”
- D Biały Spichrz (Zbiory Archeologiczne Muzeum Okręgowego)
- E Ławeczka Ireny Jarockiej, autor Michał Pronobis
- F Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera
- G Kampus Wyższej Szkoły Gospodarki

Bydgoszcz z perspektywy wody

1 Rybi Rynek - początek obu tras

Podróż po Brdzie rozpoczynamy na Rybim Rynku. Tu, od czasów średniowiecznych przybijały łodzie, później barki i parostatki, przywożąc towary do magazynów i do sprzedaży na pobliskich targach. Przez kilkadziesiąt lat można było spotkać tu panie w długich sukniach zachwalające siedzie ze swojej beczki. W okresie międzywojennym na Rybim Rynku pojawił się dźwign portowy, który usprawnił wyładunek barek. Wielbiciele „Czterech Pancernych i Psa” mogą pamiętać to miejsce – rynek został zalany na potrzeby filmu w sierpniu 1968 roku.

2 Pałacyk Lloyda

Na prawym brzegu Brdy, przylutony do Rybiego Rynku wznosi się nieduży manierystyczny budynek. To Pałacyk Lloyda, jedyna pozostałość kompleksu stworzonego w latach 1885-1886 przez kapitana żeglugi Otto Liedtkego. Właściciel przeniósł tu kamienicę na własne mieszkanie i użytkował ją do 1908 roku, kiedy miejsce przeszło w ręce Bydgoskiego Towarzystwa Żegluga Śródlądowej. Po I wojnie światowej pałacyk nadal pełnił swoją funkcję, ale już jako siedziba Lloyda Bydgoskiego, jednego z największych w Polsce przedsiębiorstw żeglugowych w dwudziestolecu międzywojennym. Po kolejnej wojnie właścicielem stała się Żegluga Bydgoska.

5 Miejsce gdzie stał Zamek Bydgoski

Tuż przy tzw. Nowych Spichrzach, szklanych budynkach autorstwa Jerzego Bulandy i Andrzeja Muchy, stoi makietka bydgoskiego zamku. Po tym oryginalnym, średniowiecznym niestety nie ma już śladu. Zamek wybudowano w Bydgoszczy z polecenia króla Kazimierza Wielkiego w 1346 roku. To czasy walk z zakonem krzyżackim, a miasto leżało wtedy w strefie przegranych. Ważne było więc stworzenie odpowiednich umocnień. Ceglana warownia wzniesiono na wzgórze, w miejscu dawnego drewnianego grodu. Otoczyła go fosa oraz wody Brdy, oddzielając od miasta lokacyjnego. Zamek przez ponad 300 lat był siedzibą starostów bydgoskich. Wojny z Krzyżakami nie pozostawiły wielkich zniszczeń, jednak po potopie szwedzkim ostała się już tylko ruina. Od XIX wieku warownię systematycznie rozbiegano, a cegły posłużyły jako budulec koszar pruskich i wielu kamienic w mieście.

6 Teren zakonu Bernardynów

Na prawym brzegu Brdy, tuż za mostem, rozciągają się tereny należące niegdyś do zakonu bernardynów. Przepływając obok dostrzec można ceglane zabudowania, w których uczą się studenci Politechniki Bydgoskiej. Część z tych budynków pamięta jeszcze braci zakonnych, którzy mieszkali na tych terenach przez blisko 400 lat. Bernardyni trafili do Bydgoszczy w 1480 roku tworząc tu trzeci, po Krakowie i Warszawie, konwent w Polsce. Tereny, które zakon otrzymał z nadania króla Kazimierza Jagiellończyka były wcześniej ogrodem zamkowym. Bernardyni zanim wybudowali własną siedzibę mieszkali przy drewnianym, nieistniejącym już kościele św. Łaziego. W ciągu kilkadziesiąt lat wybudowali okazały kompleks budynków, który przez kolejne stulecia cały czas się rozrastał. Unikalny i niezwykle cenny księgozbiór bernardynów jest pod opieką Biblioteki Wojewódzkiej na Starym Rynku.

9 Stacje kajakarskie i wioślarskie

Na prawym brzegu Brdy znajduje się kilka stanic wodnych – zarówno tych historycznych jak i współczesnych. Od lat 20. XX wieku Bydgoszcz stanowiła mekkę wioślarstwa i kajakarstwa polskiego. W okresie dwudziestolecia międzywojennego istniał 11 przystani wioślarskich, co czyniło ten sport jednym z najpopularniejszych w mieście. Do dzisiaj zachowało się kilka budynków pamiętających tamte czasy. Obsługą przeprowadzają się właściciele przypadkiem. Przechodząc obok łodzi człowiek poprosi go o przewiezienie na drugi brzeg Brdy. Manikowski się zgodził, a gdy cumował, czekał na niego kolejny chętny. Tak narodził się rodzinny interes, który rozkwitł przez ponad 20 lat. Manikowsky posiadali kilka łodzi, dzięki czemu mogli obsługiwać również większe grupy, np. kibiców Polonii, klubu żużlowego, który niedaleko stąd, na lewym brzegu rzeki rozgrywał w niedzielę spotkania.

11 Nabrzeże Manikowskich

Kolejny most to piesza kładka wybudowana tu pod koniec lat 70-tych. Prowadzi ona na nabrzeże im. Manikowskich, nazwane na cześć rodziny szyperskiej, która przez wiele lat, zanim powstała kładka i most Pomorski przewoziła bydgoszczan na drugą stronę Brdy. Albert Manikowski, którego kojarzy kilka pokoleń mieszkańców miasta cumowało swoją łódź w pobliżu dzisiejszej kładki. Obsługą przeprowadzają się właściciele przypadkiem. Przechodząc obok łodzi człowiek poprosi go o przewiezienie na drugi brzeg Brdy. Manikowski się zgodził, a gdy cumował, czekał na niego kolejny chętny. Tak narodził się rodzinny interes, który rozkwitł przez ponad 20 lat. Manikowsky posiadali kilka łodzi, dzięki czemu mogli obsługiwać również większe grupy, np. kibiców Polonii, klubu żużlowego, który niedaleko stąd, na lewym brzegu rzeki rozgrywał w niedzielę spotkania.

12 Hale sportowe

1. Hala sztucznego lodowiska - Torbyd (2018). Forma zewnętrzna budynku inspirowana jest kryształem lodu. Na elewacji dominują okładziny w srebrnym kolorze oraz szkło. Po zmroku trójkatne styki elewacji są podświetlane. Wymiary tafli spełniają wymogi pełnego boiska do gry w hokeja.

2. Hala Immobile Łuczniczka (2002). Jej nazwa nawiązuje do jednego z symboli miasta – pomnika łuczniczki. W hali od wielu już lat odbywają się zawody również rangi międzynarodowej. Oprócz wydarzeń sportowych Łuczniczka jest miejscem licznych koncertów i targów.

3. SISU Arena (2014). Powstała w związku z odbywającymi się m.in. w Bydgoszczy Mistrzostwami Świata w Piłce Siatkowej mężczyzn, jako hala treningowa. Mieści ok 1,5 tys. osób na trybunach, a na co dzień korzystają z niej bydgoskie drużyny koszykarskie.

Istota Bydgoskiego Węzła Wodnego

Dziś Bydgoski Węzeł Wodny nie ma co prawda znaczenia gospodarczego, ale jest ważnym dla przyszłości naszego miasta elementem tożsamości. Olbrzymie walory przyrodnicze oraz historyczne w postaci zetknięcia na jednym obszarze Brdy, Wisły, Kanalu Bydgoskiego i Górnoloteckiego oraz mniejszych strug wodnych (Flisu, Strugi Młynskiej, Potoku Prądy) jak również niesamowitych zabytków hydrotechniki, stanowią dla Bydgoszczy ogromny potencjał. Szczególnie ważnymi elementami Bydgoskiego Węzła Wodnego są urządzenia hydrotechniczne, które dziś możemy podziwiać w granicach naszego miasta. Nie należy jednak zapominać o już nieistniejących, które na trwałe wpisały się w dzieje Bydgoszczy.

Śluza – służy do ograniczenia przepływu wody oraz umożliwia przepływanie statków między zbiornikami o różnych poziomach.

Jaz – budowla służąca do spiętrzenia wody w zbiorniku.

Podróż drogą wodną

Wisłę z Odrą łączy tzw. Brda Skanalizowana oraz Kanał Bydgoski będący elementem Międzynarodowej Drogi Wodnej E-70 (Antwerpia-Klajpeda) i E-40 (Morze Bałtyckie - Morze Czarne). Od strony zachodniej możemy dopłynąć do Bydgoszczy aż z Antwerpii, a od strony wschodniej – z Klajpedy. Od zachodu dopłyniemy: Szprewą, Kanałem Odra-Szprewa, Odrą, Wartą, Notecią, Kanałem Noteckim, by dotrzeć do Kanahu Bydgoskiego. Od wschodu, od strony Kaliningradu, przystąpią do Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 rozpoczyna się w systemie wodnym Niema: Pregoria i Dėja, dalej już na odcinku polskim można płynąć rzeką Elbląg, oraz na morskich wodach wewnętrznych Zalewu Wiślanego, Wisłą Królewską, Nogatem, Szkarpawą, Wisłą Śmiałą, Martwą Wisłą, Wisłą, aż wreszcie dopływają się do Brdy.

